

ВІД СЛІВ ДО ДІЇ. ВІД «ДИВАННОЇ» КРИТИКИ ДО РЕАЛЬНОЇ УЧАСТІ В УПРАВЛІННІ ГРОМАДОЮ

«Диванною» критикою – мовляв, усе довкола не так робиться – завжди легше займатися, ніж зробити щось самому, чи, згуртувавши однодумців, брати участь у прийнятті владних рішень у громаді й у контролі їхнього виконання. Не правильно думають і ті, хто вважає, що голос пересічного громадянина все одно ні на що не впливає.

Отже, у вирішенні яких питань можуть реально брати участь мешканці громади? Передусім тих, які стосуються їхнього повсякденного життя. Це і відновлення пошкодженого та зруйнованого житла, й облаштування об'єктів укриття населення, і волонтерство, і благоустрій, і утримання в належному стані вулиць, площ, парків, дитячих і спортивних майданчиків, і ліквідація наслідків стихійних лих, і будівництво й ремонт шляхів, комунальних мереж, і контроль за якістю житлово-комунальних послуг, і сприяння правоохоронним органам та силам територіальної оборони тощо.

Щодо кожного з цих питань можна довіку шукати винних, не добираючи слів, надсилаючи листи в різні інстанції. Результат такої критики мінімальний. Вам можуть прислати банальну відписку з набором цитат з нормативних документів. Як правило, щось зрозуміти з такої відповіді дуже важко. І начебто ви щось робили, не були байдужими, але результатів не отримали.

А можна діяти інакше. Представники влади – люди здебільшого досвідчені, тому з ними треба розмовляти фахово. Вони сприймають критику, коли вона конструктивна, з практичними пропозиціями вирішення проблеми і передбачає посильний внесок представників громадськості – як-от експертиза, фінансові ресурси, участь у роботах з відновлення тощо. Ось свіжий приклад такого діалогу мешканців і керівництва громади. Цитуємо мера Ірпеня Олександра Маркушина:

”

«З низкою конструктивних пропозицій до нас звернулись мешканці будинку на вулиці Громадянській, 2, де зараз триває капітальний ремонт. Ця п'ятиповерхівка на 40 родин постраждала через російські обстріли.

Разом з підрядником, мешканцями та депутатом округу Антоном Головенком ми зустрілися і вирішили зробити додаткову експертизу кошторису та на зекономлені кошти додати низку робіт:

- утеплення покрівлі з водовідведенням;
- утеплення технічного поверху;
- заміну дверей до підвальних приміщень та в тамбурах;
- заміну труб водопостачання та водовідведення.

Щиро дякую мешканцям за активність та ініціативній групі за конструктивні зауваження і пропозиції!»

”

У співвласників цього будинку були два шляхи – критикувати владу за неналежне проведення капітального ремонту будинку або запропонувати й узгодити свій варіант раціонального використання виділених коштів. Люди обрали другий – домовлятися. Місцева влада пішла назустріч, і розпочався діалог. Як наслідок, переглянули кошторис і на заощаджені кошти вирішили зробити необхідні ремонтні роботи. Виграли всі – і влада, і мешканці будинку. Ще й подякували один одному.

У пошуках розв'язання проблем, додавайте більше ідей, як вирішити ту чи іншу проблему та запропонуйте свій внесок у її розв'язання. За таких умов є більше шансів на позитивний результат.

А ось інший приклад – з міста Вознесенськ Миколаївської області. Там місцева влада ефективно співпрацює з активною частиною громади в рамках бюджету участі. Міськрада розробляє цільові соціально-економічні програми, а мешканцям пропонує голосувати за них на сайті ОМС. Який проєкт набирає найбільше голосів, той і запускається. У такий спосіб не тільки вирішуються найбільш нагальні проблеми міста – дороги, тротуари, освітлення, дитячі та спортивні майданчики тощо. Містяни переконуються, що вони реально впливають на рішення місцевої влади, що їхній голос має значення. Що завдяки такій активності можна вирішувати важливі для міста проблеми. Перейти від «диванної» критики до реальної участі в житті громади.

Мешканці Первомайська, що теж на Миколаївщині, не відстають від вознесенців. У цьому місті є відпрацьований на практиці «бюджет ініціатив». Це своєрідне співфінансування того чи іншого проєкту. Частина витрат покривається за рахунок місцевого бюджету, частину мешканці беруть на себе. «Бюджет ініціатив» виноситься на голосування громади. Якщо набирається необхідна кількість голосів, тоді розпочинається його втілення. Так, наприклад, було вирішено питання благоустрою міського озера, коли влада розчистила водойму, запустила туди риб, лебедів, зробила фонтан. А містяни проводять довкола озера регулярні толоки, розчищаючи прилеглу територію від сміття.

Також за допомогою «бюджету ініціатив» збудували дитячий майданчик в одному із кварталів міста. У навколишніх будинках живе понад сто дітей. Квартальний комітет виступив із пропозицією звести для малечі своєрідне містечко, великий майданчик для ігор. Місцеві жителі прибрали від сміття територію, самі зробили пісочницю, а місто встановило решту конструкцій майданчика. Частину витрат покрили за рахунок місцевого бюджету, частину – за рахунок спонсорів та внесків самих містян. Ось такий цікавий досвід поєднання зусиль громади і влади.

Як бачимо, кожен з нас може щось корисне робити для громади і сам, і у співпраці з можновладцями. Перехід від «диванної» критики до реальної участі в управлінні громадою дає можливість оцінити ступінь проблеми, побачити труднощі, з якими стикається місцева влада. Кажуть, що перш ніж засуджувати іншого, варто пройти шлях у його взутті. Сьогодні складно нам усім, тому важливо переходити від слів до чину, від голослівних звинувачень до взаємодії та співпраці з місцевою владою для досягнення спільного блага.